

KARTA DYSKUSJI DO FILMU:

“Nie pytaj skąd jestem, zapytaj gdzie jestem lokalny/a”

O wielokulturowości, pochodzeniu, tożsamości, lokalności

CEL DYSKUSJI

Pobudzenie do refleksji nad istotą tożsamości i wielokulturowości, odnalezienie wartości w wielonarodowości i lokalności.

PRZY JAKICH TEMATACH MOŻESZ WYKORZYSTAĆ TEN FILM I KARTĘ DYSKUSJI?

Tematy związane z tożsamością, migracją, wielokulturowością, obywatelstwem, narodem.

O MÓWCZYNI (PRZECZYTAJ WCZEŚNIEJ, ABY DOWIEDZIEĆ SIĘ WIĘCEJ)

[Taiye Selasi](https://en.wikipedia.org/wiki/Taiye_Selasi) - profil na stronie TED (po angielsku) https://en.wikipedia.org/wiki/Taiye_Selasi (po angielsku).

Krótką notkę biograficzną po polsku:

Taiye Selasi to pisarka i fotografka, która podejmuje kwestię współczesnego znaczenia tożsamości, głównie ze względu na swoje pochodzenie. Urodzona w Londynie, wychowana w Bostonie, obecnie mieszka w Rzymie i Berlinie, zaś jej pochodzenie określane jest jako nigeryjskie i ghańskie. Jej pierwsza powieść *Ghana Must Go*, wydana w 2013 r. jest dostępna w Polsce w języku angielskim.

PRZED ROZPOCZĘCIEM DYSKUSJI

Wydrukuj dla wszystkich osób uczestniczących transkrypt wypowiedzi, ustaw krzesła w półokręgu (aby wszyscy mieli dobry widok ekranu).

LINK DO TED TALK

(czas trwania 18min 49s, włącz polskie napisy):
www.ted.com/talks/taiye_selasi_don_t_ask_where_i_m_from_ask_where_i_m_a_local

PAMIĘTAJ!

Jako osoba prowadząca możesz zdecydować, które pytania zaproponowane poniżej wybierzesz do dyskusji i w jakim momencie dyskusji one padną (nie musisz trzymać się zaproponowanego porządku). Czuwaj nad tym, aby w trakcie dyskusji osoby uczestniczące nie oceniały siebie nawzajem, wypowiadały się w sposób osobisty, nie przerywały sobie. Nie ma dobrych i złych

odpowiedzi na pytania w dyskusji - są różne perspektywy patrzenia na ten sam temat. Na zakończenie zarezerwuj sobie kilka minut, żeby podsumować dyskusję, zebrać najważniejsze wnioski, odnieść się do celów, zamknąć dyskusję i podziękować osobom uczestniczącym za obecność i aktywność. Rekomendujemy wydrukowanie uprzednio wybranych pytań i pozwolenie osobom uczestniczącym na chwilę indywidualnego przemyślenia i zapisanie odpowiedzi przed rozpoczęciem dyskusji.

O CO WARTO ZAPYTAĆ PRZED PROJEKCJĄ FILMU?

Poproś osoby uczestniczące, aby odpowiedziały sobie na pytanie: Skąd pochodzisz/jesteś? Osoby uczestniczące mogą zapisać odpowiedź na kartkach. Po zapisaniu odpowiedzi, zapytaj czy:

- » Napisali tylko jedno miejsce? Tak, Nie? Dlaczego? Z czego to wynika? Co na to wpłynęło?
- » Zapisali nazwę kraju/miasta/dzielnicy/osiedla? Dlaczego?
- » Jeśli pomyślały o kilku miejscach, to o którym najpierw? Dlaczego?
- » Czy czuli/ły, że muszą wybrać/napisać tylko jedno miejsce? Dlaczego?

DYSKUSJA PO FILMIE

Jak się czujesz po obejrzeniu tego wystąpienia? Co zrobiło na Tobie największe wrażenie? Co było dla Ciebie zaskakujące?

PYTANIA OGÓLNE – ROZUMIENIE WYSTĄPIENIA

- » Jak rozumiesz przymiotnik „wielonarodowy”, o którym mówi Selasi?
- » Dlaczego Selasi tworzy nowe słowo „wielomiejscowa” i uznaje je za lepsze?
- » Dlaczego Selasi uznaje państwo za abstrakcyjne pojęcie?
- » Co Selasi utożsamia z pochodzeniem?
- » Co sądzisz o pytaniu proponowanym przez Selasi „Gdzie jesteś miejscowa/-y?”
- » Czy znasz osoby, które mogą o sobie powiedzieć, że są „wielomiejscowe”?

ĆWICZENIE PRAKTYCZNE

Poproś osoby uczestniczące o wykonanie testu potrójnego R (rytuały, relacje, restrykcje) zaproponowanego przez Selasi. Można wykonać go w formie pisemnej.

- » RYTUAŁY: pomyśl o swoich codziennych zwyczajach: śniadanie, droga do szkoły, spotkania z przyjaciółmi, hobby/sport, którym się zajmujesz, miejsca, w których bywasz. Jakie są to rytuały? Gdzie się pojawiają? W jakim mieście lub miastach pracownicy/czki sklepu znają twój twarz?
- » RELACJE: pomyśl o relacjach, o ludziach, którzy Cię kształtowali. Z kim rozmawiasz, co najmniej raz w tygodniu, twarzą w twarz czy przez Skype? Zastanów się uważnie, nie chodzi o znajomych z mediów społecznościowych. Chodzi o ludzi, którzy kształtowali Twoje emocje w tym tygodniu.
- » RESTRYKCJE: Jesteśmy miejscowi tam, gdzie istnieją nasze zwyczaje czy związki, ale sposób, w jaki doświadczamy swojej „miejscowości” zależy też od restrykcji, czyli ograniczeń, zakazów lub nakazów, wpływających na jakość naszego życia. Na przykład: Gdzie masz prawo mieszkać? Jaki masz paszport? Jakie ograniczenia a jakie przywileje Ci on daje? Czy w miejscu, które nazywasz domem możesz czuć się swobodnie ze względu na swoje pochodzenie, wyznanie, przekonania, orientację seksualną?

PYTANIA POGŁĘBIAJĄCE TEMAT

- » Selasi twierdzi, że pytając „skąd jesteś?”, chcemy tak naprawdę dowiedzieć się, czy ktoś pochodzi z kraju, który ma większe znaczenie na arenie międzynarodowej (ma więcej władzy), czy mniejsze. Wg niej, Polska, Bangladesz, Meksyk, to kraje o mniejszym znaczeniu, USA, Niemcy, Japonia - o większym. Czy takie stwierdzenie wzbudziło w Tobie jakieś uczucia? Jakie?
- » Czy miałeś/aś szansę poznać kogoś z innych krajów? Jakie skojarzenia pojawiają się w Twojej głowie, gdy słyszysz nazwę kraju: Francja, Niemcy, Rosja, Albania, Pakistan itp? Jak myślisz, jakie obrazy pojawiają się u innych osób słysząc nazwę Polska?
- » Co myślisz na temat ukrytego pytania „Dlaczego tu jesteś?” w ogólnym pytaniu „Skąd pochodzisz?” Czy zadałeś/aś je komuś w ostatnim czasie?
- » Czy kiedykolwiek się przeprowadziłeś/aś? Czy wróciłeś/aś do tego miejsca po jakimś czasie? Czy ta miejscowość/dzielnica/blok pozostały takie same? Czy coś się zmieniło? Czy zgadzasz się z opinią Selasi, że nie można wrócić w to samo miejsce, bo zarówno miejsce, jak i człowiek, za bardzo się zmieniają?

Napisz nam jak udała się dyskusja: edukacja@pah.org.pl (chętnie zobaczymy też relacje zdjęciowe i filmowe). Zaangażuj się w działania edukacyjne Polskiej Akcji Humanitarnej: www.pah.org.pl/edukuj

Opracowała: Kamila Wisz

Konsultacje: członkowie i członkinie sieci trenerskiej Polskiej Akcji Humanitarnej

Korekta: Dominika Kamińska

Skład: Monika Wiśniewska

polska pomoc

Karta powstała w ramach projektu „Narzędziownik krytycznego/ej edukatora/ki” współfinansowanego w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Karta jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC BY 3.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Polskiej Akcji Humanitarnej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2017. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej. Treść licencji jest dostępna na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>